



Modern Teknik önskar alla läsare en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

## NYA PRODUKTER

### Banverket förnyar avtal om Kabe husvagnar

Banverket Produktion Maskin har tecknat avtal med Kabe Uthyrnings AB som gäller för hela Banverket. Det är ett avropsavtal som gäller för 2003 och 2004.

Sedan 1991 har Banverkets personal haft möjlighet att välja att bo i husvagnar från Kabe genom ett avropsavtal med Kabe Uthyrnings AB.

Husvagnarna ställs till förfogande för Banverkets personal och hyreskostnaden för de anställda regleras via traktamentet. Arbetsplatserna kan



Kabe Smaragd, exteriör  
Kabe Smaragd med en bostadsyta på ca 12 m<sup>2</sup> är populär som tillfällig arbetsplatsbostad.

variera runtom över hela landet. Husvagnarna hämtas vanligtvis på någon av Kabes depåer eller så levereras de direkt ut till arbetsplatsen.

Uthyrningsverksamheten utnyttjar Kabes återförsäljar- och servicenät och har därmed tillgång till ett trettio-tal serviceställen över hela landet.

- Det är oerhört viktigt att vi finns tillgängliga över hela landet, dels för att kunna leverera överallt, dels för att kunna ge service om något händer, poängterar Björn Pettersson, vd för Kabe Uthyrnings AB. Det uppskattas av beställaren, som vet att vi alltid finns till hands. Användarna som bor i vagnarna blir också nöjda eftersom de slipper långvariga besvär.

Kabe Uthyrnings AB är ett intressebolag inom Kabe-koncernen. Husvagnstillverkningen startade 1958 i Tenhult söder om Huskvarna där fabriken fortfarande ligger. 1998 började Kabe tillverka husbilar och samma år blev Kabe Uthyrnings AB ett självständigt bolag inom Kabe-koncernen. Totalt omsätter koncernen 600 miljoner kronor och antalet anställda uppgår till 300 personer.

**Kabe Uthyrnings AB**  
[www.kabeuthyrning.se](http://www.kabeuthyrning.se)

### Sladdlös vinkelslip för proffs

Den sladdlösa vinkelslipen GWS 14,4 V Professional från Bosch kan användas till en rad olika arbetsuppgifter – kapning av plåt, rör och armeringsjärn, grovslipning av svetsfogar och gradning av ståldelar, slipning av lackade ytor eller tillskärning av kakel och klinker. Vikt, endast 2,1 kg.

– Vinkelslipen ingår i vårt Compact Power 14,4 V-system i det blå proffs-sortimentet. I systemet kan batterier och laddare bytas mellan olika maskiner, oavsett om det är borrar, sågar, hyvlar eller slipar. Den låga vikten och batteridriften gör den lätthanterlig och flexibel, säger Thomas Odeheim, försäljningschef för Bosch elverktyg i Sverige.

Genom ett så kallat SDS-snabbfäste är det möjligt att på bara några sekunder byta slipskiva utan verktyg. Även sprängskyddet kan ställas in och hanteras utan verktyg.

NiMH-batteriet har en kapacitet på 2,6 Ah. Med den medföljande laddaren kan batteriet laddas upp på ca en timme. Varje batteri kan laddas upp ca 1000 gånger.

Bland tillbehören märks bland annat tre universalkapskivor, en navrondell, stödhandtag och väska. I Solo-utförande levereras vinkelslipen utan batterier, laddare och väska. Som extra tillbehör finns även sliprondeller och diamanetskivor.

**Robert Bosch AB**  
[www.bosch.se](http://www.bosch.se)



Bosch GWS 14,4 V Professional är en lätt sladdlös vinkelslip från Bosch som snabbt och utan verktyg kan ställas om för en rad olika arbetsuppgifter. Vikten med batterier är endast 2,1 kg.



FireSeal – Expanderande brandtätningssystem från ESSVE

### Brandtätningssystem FireStop 400 – nu ännu effektivare

FireSeals brandtätningssystem FireStop 400 är nu godkänt för plaströr upp till 110 mm i diameter. FireStop är en akrylmasa som sväller vid upphettning. Om det börjar brinna expanderar massan och täpper till de hål som annars uppstår då plaströren smälter undan.

Nu kan man dra VP- eller andra plaströr med en diameter upp till 110 mm genom brandcellsväggar eller bjälklag och ändå få en tygodkänd brandtätning med hjälp av FireStop 400. Lösningen ligger i FireStops värmesvällande egenskaper. Om olyckan är framme och det börjar brinna expanderar massan och täpper till de hål som annars uppstår då plaströren smälter. Därmed förhindras effektivt genomträngning av eld, rök och gas.

FireStop 400 är en akrylmasa som används i tätningar där man vill ha ett silikonfritt utförande eller som ett eget tätningssystem för plasteller elektriskrör. Massan är övermålningsbar och har god vidhäftning mot de flesta byggnadsmaterial och förblir halvflexibel då den härdar.

FireStop 400 finns på 310 ml patron och är lätt att applicera med vanlig skelettspruta.

**ESSVE Produkter AB**  
[www.essve.se](http://www.essve.se)



För att ytterligare förklara budskapet med S finns märket nu tillgängligt med texten "För din egen säkerhet" på ett flertal språk. S-märket kommer därmed i större utsträckning att bli ett verktyg i tillverkarnas marknadsföring.

### Nya europeiska S-märket öppnar marknaden till 450 miljoner konsumenter

S-märket som sedan år 1926 har varit en svensk symbol för säkerhet lanseras nu som ett europeiskt certifieringsmärke. Det "nya" S-märket öppnar en marknad med 450 miljoner konsumenter för tillverkare och återförsäljare i deras europeiska försäljning. Märkningen innebär även en trygghet eftersom de vet att produkterna de säljer är säkra.

- Vi har inom branschen sett ett behov av ett europeiskt certifieringsmärke från en enda tredjepartsleverantör. Tillverkarna i såväl Europa som övriga världen med Europa som marknad har tidigare tvingat förse sina produkter med en mängd olika lokala märkningar men med i stort sett samma innebörd, säger Gösta Fredriksson, VD för Intertek ETL SEMKO i Europa och Mellanöstern. Med ett gemensamt S-märke blir det nu enklare.

Nylanseringen av det 77 år gamla S-märket innebär nu att en S-märkt produkt uppfyller gällande säkerhetskrav inom hela EU och är därmed en ny europeisk symbol för säkerhet. Till skillnad mot den obligatoriska CE-märkningen, som innebär att tillverkaren själv intygar att produkten uppfyller de säkerhetskrav som EU

ställer, har säkerheten på S-märkta produkter opartiskt provats och verifierats genom ett omfattande certifieringsprogram.

Det frivilliga S-märket ger tillverkande företag en stark position i mål gällande skadeståndsansvar, eftersom den tekniska dokumentationen, som krävs av myndigheter och kunder, ingår som en del i S-märkningen. På så sätt minskar tillverkarnas behov av egna jurister som ska ta hand om reklamationer eller försvara provningsresultat.

- Budskapet är klart eftersom S står för säkerhet på så gott som alla större europeiska språk: Säkerhet, Safety, Sicherheit, Seguridad och Securite för att nämna några, fortsätter Gösta Fredriksson.

Designen av S-märket har förändrats genom att Intertek har integrerat i märket, vilket tydliggör att produkten godkänts av en oberoende tredjepart.

- För oss tillverkare som S-märker är det en fördel att märket nu även finns tillgängligt med texten "För din egen säkerhet" på ett flertal språk. Budskapet om säkra produkter blir tydligare ut till konsumenterna och vi kan använda S-märket som ett verktyg i vår marknadsföring, säger Thomas Lejergård, produktansvarig på SHARP Electronics i Norden.

Dagens Europa upplever ett delvis nytt köpmönster då konsumenternas inköp i grannländer ökar allt mer, bland annat genom gemensam valuta. Detta tillsammans med trenden att de stora varuhuskedjorna allt oftare säljer produkter under sina egna varumärken har ökat intresset för en europeisk märkning från en enda leverantör. Det nya S-märket gör att konsumenterna lättare kan se att de köper en testad och godkänd produkt, samtidigt som varuhuskedjorna säkras och stärker sina egna varumärken genom denna kvalitetsmarkering.

S-märket grundades 1926 och fram till 1994 fanns ett statligt krav som innebar att de flesta konsumentprodukter som skulle säljas i Sverige var tvungna att provas och godkännas av SEMKO för S-märkning. Motsvarande märkningar fanns även i våra

nordiska grannländer. I samband med att vi gick med i EU sågs nationella märkningar som ett handelshinder och obligatoriet togs bort. Trots detta väljer nu ett ökande antal tillverkare och återförsäljare att oberoende prova produkter och S-märka.

Sedan 1994 är SEMKO en del i ETL SEMKO-divisionen inom Intertek. För att ge en tydligare koppling till våra internationella kollegor, samt göra det lättare för våra kunder och leverantörer att känna igen oss världen över, ändrade vi den 1 juli i år det juridiska namnet SEMKO AB till Intertek Semko AB. Denna förändring förstärker även nylanseringen av S-märket som nu görs.

**Intertek Semko AB**  
[www.sweden.intertek-etlsemko.com](http://www.sweden.intertek-etlsemko.com)



Bildtext: Anslutning av ljustorn till ASi med hjälp av anslutningsdosa.

### Ljustorn för AS-Interface

J-Auer erbjuder nu lösningar för anslutning av ljustorn till ASi slinga.

Med hjälp av antingen en anslutningsdosa eller en modul som placeras först i raden kan upp till 4 moduler anslutas till systemet. Anslutningsdosa matas med en separat spänning, 12 - 250 V ACDC, medan modulen matas internt med ASi spänningen. Båda lösningarna håller kapslingsklass IP65.

**OEM Automatic AB**  
[www.oemautomatic.se](http://www.oemautomatic.se)

## Medverkande företag i Modern Teknik!



Bistå Tearbetarnas medlemsbarn för fortsatt yrkesutbildning på Nilgiris i Indien.

(Ett biståndsprojekt av Skogs- och Träfacket, Lantarbetareförbundet och Svenska Elektrikerförbundet tillsammans med Olof Palmes Internationella Centrum och SIDA)

För t. ex. en femtiolapp kan en PWITI-elevs yrkesutbildning säkras i nästan en hel månad.

Svenska Elektrikerförbundet, SEF

Postgiro 50-5  
 Bankgiro 117-5512

Skriv "PWITI-Bistånd" på talongen.



General Electric's PSL-serie har utvecklats för att ge en stabil ljusförsörjning och en hög PAR-effekt, det vill säga ett ljus som innehåller ett fullt spektrum, vilket främjar fotosyntesen.

## Lucalox 750 W – solen bland växthuslampor

GE Consumer Products-Lighting lanserar nu Lucalox 750 W – den hittills ljusstarkaste lampan i sin serie för växthusbelysning. Lucalox 750 W ger idag det högsta ljusutbytet på marknaden i förhållande till energiförbrukning: 150 lm/W.

Växtindustrin är totalt beroende av tillförlitlig belysning. Ju mer ljus desto mer växtkraft, bättre kvalitet och större skördar. Den nya ljusspridaren 750 W är extremt ljusstark och energisnål med 150 lm/W. Lampan ingår i GE:s lampserie för växthusbelysning Lucalox XO PSL (PhotoSynthesis Light Lamp) och har utvecklats i nära samarbete med norska armaturtillverkaren och växtbelysningsspecialisten Gavita.

PSL-serien omfattar förutom Lucalox 750 W också 400 W och 600 W. Samtliga lampor har utvecklats för att ge en stabil ljusförsörjning och en hög

PAR-effekt, det vill säga ett ljus som innehåller ett fullt spektrum, vilket främjar fotosyntesen.

GE har maximerat ljusutbytet i lamporna genom ökad wattstyrka, högtransparent keramik, nytt gettermaterial och ett högre gastryck (xenongas). Designen är förenklad och robust. Varje lampa är tillverkad i en enda solid del, utan sammansvetsade delar, för att öka hållbarheten.

- Växthusbelysning ska ge högt ljusutbyte, vara energisnål och ha lång livslängd. GE:s Lucalox XO PSL serie förenar dessa egenskaper och ger odlare stora möjligheter att komplettera det naturliga ljuset, styra tillväxten och optimera växtmiljön, säger Peter Toft, marketing manager, GE Consumer Products-Lighting.

### Fakta om Lucalox XO PSL

1962 uppfann General Electric världens första högtrycksnatrium-

lampa. Lucalox TM XO PSL är speciellt utvecklad för växthus i samarbete med Gavita och ingår i den nya generationens högtrycksnatriumlampor av urladdningstyp

- Serien omfattar 400 W, 600 W och 750 W
- Ljusutbytet är 150 lm/W för 750 W och 600 W, 140 lm/W för 400 W
- 750 W är minimalt större än övriga lampor i serien och passar de flesta befintliga armaturer

**GE Consumer Light Product**  
**www.GELighting.com**

## Flextronic ser ökat intresse

Flextronics har under det senaste året fått order från mer än 15 nya mindre och medelstora kunder i Sverige. Kunderna återfinns inom flera branscher, t ex industri-, fordonselektronik och IT. Flextronics har märkt ett ökat intresse för tillverkningsstjänster från små och medelstora företag i hela Sverige.

”Kunderna ser stora fördelar med att vi kan erbjuda kompletta tjänster”, säger Glenn Svedberg, ansvarig för Flextronics elektroniktillverkning i Sverige. ”Förutom att vi tillverkar kundens produkt, hjälper vi också till med att konstruera den – både elektronik, mekanik och programvara. Dessutom uppskattar våra kunder Flextronics globala inköpsorganisation, som även ger mindre företag tillgång till konkurrenskraftiga materialpriser och en möjlighet att få kostnadseffektiv produktion och därmed lägre produktpris”.

Den satsning som Flextronics gjort i Sverige på branscher som medicinteknik, fordonsindustrin, industri, telekom och även konsumentprodukter har gett resultat. ”Många företag har kontaktat oss och omgående velat starta sina projekt för att snabbt få ut sina produkter på marknaden”, säger Anders Wendner, ansvarig för marknads- och försäljning i Sverige.

**Flextronics Sverige AB**  
**www.flextronic.se**

## Ny LampGuide från Philips!

Philips populära och behändiga LampGuide i fickformat *Genvägen till bra belysning* finns nu i ny omarbetad upplaga.

Philips nya LampGuide, som i första hand är avsedd att underlätta arbetet för alla elinstallatörer, innehåller nu ett ännu bredare sortiment av ljuskällor för professionella slutanvändare. Dessutom innehåller Philips LampGuide en hel del basfakta om ljus. Här finns bl a definitioner på de vanligaste belysningstekniska begreppen, fakta om olika typer av ljuskällor och rekommenderade belysningsstyrkor. Information som kan vara bra att ha lätt tillgänglig i fickan när man är ute på jobb.



Philips nya LampGuide gör jobbet enklare för alla elinstallatörer

MASTER och Pro  
– två produktsegment

Människor och affärsverksamheter ställer olika krav på belysningen. För att göra det lättare att välja rätt ljuskälla har Philips delat upp sina ljuskällor i två segment: MASTER och Pro. En del slutanvändare vill ha ljuskällor som ger både bästa möjliga ljus kvalitet och lägsta total kostnad. Då är MASTER ljuskällorna det naturliga valet. Andra är intresserade av ljuskällor som har bra ljusegenskaper och som ger mervärde för pengarna. De väljer Pro lampor. Med hjälp av Philips nya LampGuide hittar alla elinstallatörer snabbt rätt belysningslösning till sina kunder.

Philips LampGuide *Genvägen till bra belysning* finns hos alla välsorterade elgrossister.

**Philips AB**  
**www.philips.se**



Nytänkande vid framtagandet av ny kapmaskin.

### AD-Contakt har tillsammans med TME utvecklat en ny kapmaskin som är unik i sitt slag!

Maskinen är framtagen för och kan bearbeta ett stort antal material för kapning som bla slang, kabel och skärmstrumpor.

**AD-Contakt AB**  
[www.ad-contakt.se](http://www.ad-contakt.se)

### Nu är det USAs tur att prisa Bahcos verktyg

Bahco har tilldelats en silvermedalj i designutmärkelsen IDEA, Industrial Design Excellent Award i USA och återigen är det Bahcos bågfil Ergo 325 som prisats. Några av detaljerna som gav Ergo 325 silvermedaljen är

den mjuka formen utan vassa kanter eller hörn och handtagets materialval som ger ett stadigt och vibrationsdämpat grepp.

Det ärofulla designpriset Industrial Design Excellent Award 2003 mottogs nyligen av Bahcos designchef, Conny Jansson och Hans Himbert, industri-designer på Ergonomidesign AB i Bromma. Den årliga designtävlingen arrangeras av organisationen Industrial Designers Society of America.

- Bahco har återigen visat att svensk design håller en hög klass internationellt, säger Conny Jansson, designchef på Bahco. Precis som i Japan där vår bågfil fick utmärkelsen Good Design Award har juryn uppmärksammat just kombinationen av god design och hög funktionalitet.

Juryn på 16 personer bedömer inte bara produkternas design utan hela processen från val av material, tillverkning med minimal miljöpåverkan, tydlig funktionalitet, god ergonomi och ett tydligt släktskap till övriga produkter i familjen.

Ett av målen med Industrial Designers Society of America's designutmärkelse IDEA är att öka företagets och konsumenters förståelse för vikten av industriell design. Och för att visa hur företag påverkas positivt när de sätter ergonomi och design i fokus, både i USA och internationellt.

**Bahco Verktyg AB**  
[www.bahco.com/se](http://www.bahco.com/se)



Bahcos bågfil Ergo 325 är ett strålande bevis hur ett historiskt varumärke och god hantverkstradition kan utvecklas och förbättras genom god design menar IDEA's Jury i sin motivation.

### Livs viktig nyhet från Finnebäcks: Innestängningslarm för frysrum

Att bli inestängd i ett frysrum under längre tid än några minuter innebär avsevärda risker. Därför är det egentligen en självklarhet att installera inestängningslarm som aktiveras från insidan i alla frysrum. Nya som gamla.

I anläggningar med anställda har arbetsgivaren ansvaret för att det finns installerade inestängningslarm.

Finnebäcks AB lanserar nu ett godkänt inestängningslarm, PTA 12, som klarar alla aktuella krav. Utlöst larm ger ljud- och ljussignaler. Dessutom finns en ny larmfunktion som varnar vid onormala temperatursvängningar, t ex öppen dörr.

**Finnebäcks AB**  
[www.finnebacks.se](http://www.finnebacks.se)



Innestängningslarmet förhindrar insidenter i och med möjligheten till aktivering från insidan.

### Rengöringsverktyg för AC-anläggningar

Efter några års användning, brukar de olika delarna i en AC-anläggning - och då inte minst evaporatorn - samlas på sig en hel del damm och smuts. Resultatet blir inte bara en dålig lukt inne i kupeutrymmet, utan smutslagret är också en utmärkt grogrund för mögelsvampar, bakterier och andra mikroorganismer.

WAECO - specialisten på verkstadsutrustning och reservdelar för AC-verkstäder - har därför tagit fram en lättanvänd rengöringsset för AC-anläggningar.

Satsen består av en 1,2-liters behållare samt ett spruthandtag som ansluts till behållaren med en 2,4 meter lång slang. På spruthandtaget monteras en 70 cm lång flexibel slang försedd med ett 360° munstycke, vilket gör det lätt att komma åt i alla skrymslen och vrår.

Rengöringsverktyget drivs med tryckluft (4-12 bar) och luftförbrukningen vid 4 bar är 76 l/min.

**Waeco Svenska AB**  
[www.waeco.se](http://www.waeco.se)



Praktisk sats för rengöring av AC-anläggningar.

### Ny lättmonterad EMC-förskruvning

Nu finns en ny, mindre EMC-förskruvning med gängdimensionen M 12. Skintop MS-SC M är avsedd för EMC-installationer med skärmade kablar. Det stora dimensionsområdet och den enkla och snabba monteringen gör Skintop MS-SC-M till en mycket attraktiv EMC-förskruvning. Metrisk anslutnings-gänga som finns i långt utförande.

Tack vare konstruktionen kan man välja att låta skärmen gå vidare utan avbrott, eller avsluta den i förskruvningen.

**Miltron AB**  
[www.miltron.se](http://www.miltron.se)



Ny förskruvning medför skärm utan avbrott.

## Ny elegant pendel från Louis Poulsen Lighting

Louis Poulsen Lighting introducerar Enigma, en ny pendel inspirerad av japansk belysningskultur, men baserad på samma ljusfilosofi om ett bländfritt och komfortabelt ljus, som kännetecknar alla armaturer från Louis Poulsen Lighting.

Enigma är skapad i samarbete med den japanska designern Shoichi Uchiyama, som sedan 1977 är etablerad belysningsdesigner i Tokyo. Han har bland annat experimenterat mycket med utveckling av belysningsarmaturer med indirekt ljus.

Med den nya pendeln har Shoichi Uchiyama velat skapa illusionen av vingar gjorda av ljus som svävar i luften. Samtidigt har designern varit kompromisslös, och den nya pendeln uppfyller samtliga av Louis Poulsen Lightings krav så som hög kvalitet i material och utförande samt effektiv och behaglig ljusbehandling.

Trots sin enkla design är Enigma en pendel med en raffinerad ljus teknik och mycket bra ljusegenskaper. Enigma har dels en indirekt ljusfördelning, då ljuset reflekteras från skärmarna, samt ett behagligt, direkt ljus då ljuset mjukt diffuseras igenom skärmarna och sprids i hela rummet. Skärmarna, som hålls samman av en mycket tunn stålwire, är tillverkade i akryl och dess översida är sandblästrade – en ovanlig behandling av akryl,



De första 1000 producerade Enigma har Shoichi Uchiyamas signatur diskret ingraverat i lamp-huvudet.

som är nödvändig för att uppnå den rätta mjuka diffusering av ljuset. Ovensidan är dessutom efterbehandlad för enklare rengöring. Skärmarnas undersida är blanka. Det koniska lamphuvudet är tillverkat i borstat aluminium. Enigma bestyckas med en 50W halogenreflektorlampa GU10.

Med sitt eleganta, universella formspråk och goda ljusegenskaper passar Enigma utmärkt över bordet i det privata hemmet men pendeln kan likväl placeras i konferensrum, restauranger och caféer.

Martin Professional A/S och Louis Poulsen ingår samarbetsavtal

Louis Poulsen Lighting A/S har fått ensamrätten till att sälja och marknadsföra Martin Professional A/S arkitektoniska produkter i Skandinavien.

Louis Poulsen Lighting A/S och Martin Professional A/S arkitektoniska division har ingått i ett samarbetsavtal som ger Louis Poulsen Lighting A/S ensamrätten att sälja och marknadsföra Martin Professional A/S arkitektoniska produktserie i Danmark, Sverige och Norge.

Louis Poulsen Lighting A/S är en internationell belysningsverksamhet som utvecklar, producerar och säljer belysningsarmaturer av hög kvalitet och funktionell design till byggnader och dess närhet. Försäljning och distribution sker genom dotterbolag samt direkt export.

Martin Professional A/S är världens främsta tillverkare av intelligent/datorstyrd belysning som bla används inom TV/teater, diskotek och konsertbranschen samt till promotion och fasadbelysning. Martin Architectural, en division i Martin Professional A/S, tillverkar dynamisk belysning till inomhus- och utomhusbruk för arkitektonisk belysning.

**Louis Poulsen lightning AB**  
[www.louispoulsen.se](http://www.louispoulsen.se)



Miljöbilden är från "Aluminium centre" i Holland. 2st Exterior 600 och 1st Exterior 200 användes till ljussättningen.

## New spectrometer features 200 nm to 1100 nm coverage

A new, tabletop spectro-radiometer for characterizing a wide variety of light sources, that operates over a wide spectral range with better than 10-s stray light rejection and is NIST traceable, is being introduced by International Light, Inc. of Newburyport, Massachusetts, U.S.A.

The IL RGS-2 UV-VIS-NIR Spectoradiometer is a research grade instrument that features two gratings for optimal coverage between 200 nm to 1100 nm, better than 2 nm resolution, and >10-s stray light rejection over its entire range. Capable of handling grating, filter wheel changes and gain selection automatically, this instrument includes full radiometric/photometric software for controlling hardware and data analysis, and has a USB interface.

Incorporating gratings that are 600 g/mm holographic optimized at 300 nm and a 600 g/mm holographic blazed at 500 nm, the IL RGS-2 UV-VIS-NIR Spectoradiometer, provides  $\pm 0.1$  rim wavelength repeatability and  $\pm 0.3$  nm accuracy. Measuring 46 cm L x 46 cm W x 31 cm H, a variety of fiber optic input accessories such as a cosine receptor and integrating sphere are optional.

**International Light, Inc.**  
[www.intl-light.com](http://www.intl-light.com)



IL RGS-2 UV-VIS-NIR  
Spectroradiometer



Nu ökar kraven på att branschen måste bygga mer energisnålt.

## Energikris i byggbranschen Väckelsemöten och fortbildning ska vända trenden i Sydsverige

Nya hus slukar allt mer energi, visar en studie som Chalmers Tekniska Högskola publicerade i somras. Detta trots kraftigt ökade energipriser och skrämmande upptäckter om hur energianvändningen påverkar miljön.

Utvärderingen av husen byggda till Bo01-mässan i Västra hamnen i Malmö visar på verkliga energibehov långt över de projekterade. Ett utfall vi känner igen från det nybyggda området Hammarby Sjöstad i Stockholm.

Fram träder bilden av en energikris i byggbranschen? En kris med ekonomiska konsekvenser eftersom kostnaden för drift och uppvärmning normalt utgör hälften av alla kostnader för att uppföra och förvalta en byggnad. Varför används inte den kunskap som trots allt finns i branschen? Eller finns den kanske inte?

Väckelsemöten och fortbildning ska vända trenden

Energikontoren i södra Sverige har tillsammans med Lunds Tekniska Högskola och Chalmers Tekniska Högskola påbörjat ett arbete för att åstadkomma en kursändring. Runt om i landsändan hålls ett 50-tal väckelsemöten, eller uttryckt på annat

sätt, intressanta och inspirerande kortseminarier om energieffektiva byggnader för alla företag verksamma i bygg- och fastighetsbranschen.

På programmet står bland annat hur man verkar energieffektivt i sin egen roll i byggprocessen, exempel på energieffektiva lösningar samt information om det kommande systemet för energicertifiering av fastigheter.

Väckelsemötena följs upp av omfattande utbildningsprogram, också det ett samarbete mellan energikontor och högskola. Man räknar med att på detta sätt nå ut till och påverka ett par tusen personer som på ett eller annat sätt har viktiga funktioner i byggprocesserna.

Synen på byggkostnader måste förändras

Vad behöver då göras för att bryta den negativa trenden? - Först och främst måste dagens fokusering på byggkostnader ändras och hänsyn även tas till kostnader för drift och uppvärmning, säger Per Qvistbäck, chef för Energikontoret Skåne.

- Då blir det självklart att bygga mer energisnålt.

Att det går att bygga energisnålt visar LKF: s nybyggda bostadshus i kvarteret Jöns Ols i Lund. Här används bara hälften så mycket energi som brukligt vid nybyggnation. Detta har uppnåtts genom bättre isolering, lågenergifönster och det faktum att hyresgästerna får betala för sin egen varmvattenförbrukning.

Även i befintlig bebyggelse finns mycket att göra. Energikontoret Skåne har undersökt besparingspotentialen i en mängd olika byggnader. Slutsatsen är att det nästan alltid finns lönsamma åtgärder att vidta. Ändå görs detta bara i liten utsträckning.

Saknas det kunskap?

- Inte generellt men på många håll, vilket också märks på intresset för våra kurser. Att energifrågorna inte får större genomslag beror snarare på att de inblandade aktörerna ser till sina egna intressen istället för att dra åt samma håll, säger Per Qvistbäck. Väckelsemötena ska fun-

gera som en väckarklocka i detta avseende. Branschens samtliga aktörer är inbjudna, för att lyssna men även för att diskutera problematiken sinsemellan.

**Per Qvistbäck**  
Chef, Energikontoret Skåne

## HF360 – väggsensor med ny teknik

HF 360 är en väggsensor som är baserad på HF-teknik, vilket innebär att den har en aktiv sensor. HF-sensorn sänder ut en signal som reflekteras mot föremål i omgivningen, människor, dörrar, möbler etc. Vid minsta förändring i ekot reagerar sensorn omedelbart. Genom att använda HF-teknik blir sensorn/rörelsevakten immun mot variationer i temperatur och ger på så sätt en mer exakt och snabbare detektering.

HF 360 kan med fördel användas i olika utrymmen inomhus, t.ex. kontor, skolsalar, konferensrum, källare och badrum. Den kan även om man så önskar känna rörelse genom glas, dörrar och tunna väggar. En perfekt funktion i en hall där lampan tänds redan när man närmar sig dörren från utsidan.

Räckvidden kan ställas in mellan Ø 1-8 meter och känsligheten är mycket hög oavsett rörelseriktning. Vägg-sensorn finns för infällnad i dosa (HF 360 UP) eller för utanpåliggande montage (HF 360 AP). HF 360 är försedd med en "fast-sken" funktion vilket innebär att inkopplade lampor kan lysa med fullt sken i fyra timmar för att sedan övergå till sensordrift.

**Karl H Ström AB**  
[www.khs.se](http://www.khs.se)



HF360 – väggsensor med ny teknik.